

A cincisprezecea Olimpiadă internațională de lingvistică

Dublin (Irlanda), 31 iulie – 4 august 2017

Rezolvările problemelor de la competiția individuală

Problema nr. 1 Sistemul de numerație este duodecimal.

- **gwīnìŋ** — 1, **bà** — 2, **tàt** — 3, **nààs** — 4, **tùŋūn** — 5, **tīmìn** — 6, **tàāmà** — 7, **rwīt** — 8
- **ǰāā**- α = 12 - α ($1 \leq \alpha \leq 3$): **ǰāātàt** — 9, **ǰāābà** — 10, **ǰāāgwīnìŋ** — 11
- **kūrū** — 12
- **bā-kūrū bī**- γ = $\gamma \cdot 12$ ($2 \leq \gamma \leq 8$), **bā-kūrū ǰāā-bī**- γ = $(12 - \gamma) \cdot 12$ ($1 \leq \gamma \leq 3$)
(tonul primei silabe a γ devine mediu)
- β **ná** $\left\{ \begin{array}{l} \text{gwē gwīnìŋ} \ (\delta = 1) \\ \text{vè} \ \delta \ (2 \leq \delta \leq 11) \end{array} \right\} = \beta + \delta$ ($\beta = k \cdot 12$)

Răspunsuri:

- (a)
1. $5^2 + 3 + 4 = 32$
 2. $3^4 = 81$
 3. $7^2 + 9 + 1 = 59$
 4. $9^1 = 9$
 5. $8^2 + 2 + 5 = 71$
 6. $2^5 = 32$
 7. $9^2 + 4 + 3 = 88$
 8. $4^3 = 64$
 9. $16 + 21 = 18 + 2 + 17$
- (b) **bākūrū bītāt** — 36, **ǰāāgwīnìŋ** — 11, **kūrū** — 12.
- A. $108 - 3 - 13 = 92$
 B. $49 - 14 - 15 = 20$
- (c) 6 — **tīmìn**, 22 — **kūrū ná vè ǰāābà**, 97 — **bākūrū bīrwīt ná gwē gwīnìŋ**, 120 — **bākūrū ǰāābībā**.

Problema nr. 2 Topică: <posesor> <posedat>.

Prefixe posesive:

posesor		posedat
pers. I sg.	n-	a- parte a corpului e- în alte cazuri
pers. II sg.	∅-	
pers. III sg.	h-	
‘... fiecăruia dintre noi’	t-	
‘... propriu’	d-	
pers. II pl. ri-		

Răspunsuri:

- (a)
1. a-bang	e. <i>umărul tău</i>
2. a-táng he-ya	p. <i>degetul tău mare</i> [‘mama mâinii tale’]
3. bataa ha-wata	o. <i>partea de sus a copacului</i> [‘gâtul copacului’]
4. de-kafi	d. <i>frânghia proprie</i>
5. e-bataa ha-táng	b. <i>creanga ta</i> [‘mâna copacului tău’]
6. e-kuda ha-wata	i. <i>gâtul calului tău</i>
7. falepak ha-wei	j. <i>trăgaci</i> [‘urechea pistolului’]
8. ha-táng ha-min	a. <i>vârful degetului lui</i> [‘nasul mâinii sale’]
9. he-lui	m. <i>cuțitul lui</i>
10. maama he-falepak	h. <i>pistolul tatălui</i>
11. na-pong	c. <i>fața mea</i>
12. ri-èng	k. <i>ochii voștri</i>
13. ri-tama	q. <i>marea voastră</i>
14. ri-ya ha-táng	f. <i>mâna mamei voastre</i>
15. tama ha-bang	n. <i>malul mării</i> [‘umărul mării’]
16. ta-min	l. <i>nasurile noastre (nasul fiecăruia dintre noi)</i>
17. te-fe ha-wei	g. <i>urechile porcilor noștri (urechea porcului fiecăruia dintre noi)</i>

- (b) 1. **a-min** — *nasul tău*; 2. **de-ya he-bataa** — *copacul mamei proprii*

- (c)
1. *porc* — **fe**
 2. *cuțitul vostru* — **ri-lui**
 3. *tatăl mamei tale* — **e-ya he-maama**
 4. *fața tatălui meu* — **ne-maama ha-pong**
 5. *urechea proprie* — **da-wei**
 6. *marea mea* — **ne-tama**

Problema nr. 3 Reguli:

- topică:

– S V (O) (L) (S = subiect, V = predicat, O = complement, L = loc)

ng- (S = pers. I sg.)

– X V L ≡ L V X

– N P (N = substantiv, P = pronume posesiv);

- \frown : acordul după gen și număr —

singular	plural
mú-	à-
dì-	má-
	zì-
mù+ (loc)	

(înainte de o vocală i- > j-, u- > w-, a- > ∅);

- \checkmark : tonul ultimei silabe se asimilează cu tonul primei silabe a cuvântului următor;
- tonul ultimei silabe a ultimului cuvânt este jos într-o propoziție enunțiativă și înalt într-o propoziție interogativă.

Răspunsuri:

- (a) 12. **múlózi mwámónà zítéténbwá**
A văzut oare vrăjitorul stelele?
13. **zítéténbwá zjálà mùdjúlù**
Sunt stele pe cer. = (4)
14. **ngákínà**
Eu am dansat.
15. **djálá djámónà màhónzò mùlwándá**
A văzut oare bărbatul bananele în Luanda?
- (b) 16. *Am cântat oare eu?*
ngáfíká
17. *Omul a întâlnit vrăjitorul și prietenul în piață.*
mútú mwásángá múlózi nì dikámbà mùkítándà
18. *Bărbatul (soțul) meu a văzut peștera.*
djálá djámí djámónà dikúngù
19. *Sunt vrăjitori în Luanda.*
mùlwándà mwálà àlózi; àlózi álà mùlwándà

Problema nr. 4 Topică: [[<clasă>] <specie>] [<numeral> <clasă>].

Direcția scrisului este de la stânga la dreapta. O silabă = două caractere:

C(C)-	-V(V)(C)
ခ b, ဃ bl, င c, ဇ hn, က k, ကြ kr, လ l, ပ p, ဝ pl, ဘ pr, တ t, တြ tr	၊ a:, ။ a:k, ၎ aj, ၏ at, ၐ aw, ၑ ə:r, ၒ ε:, ၓ ie, ၔ iet, ၕ iət, ၖ o:, ၗ uan, ၘ uat, ၙ ၚh

Răspunsuri:

3	→ တေ ခေ ။ ←	taw bε:	a vedea pluta
6	→ ဝါ ၎ ဘ ။ ၒ ။ ၑ ၎ ←	→plaj priət pε: plaj←	trei banane
7	ဇ ။ ၑ ၎ တေ	→ hna: traw to: ←	șase rinoceri
8	ပ ၎ ၑ ၎	→ puan ၚh ←	patru ciorchini de banane
9	ပ ။ ၑ ၎	→ pε: la: ←	→ trei frunze ←
10	→ င ၎ ပ ၎ ၑ ၎ ၎ ←	cie pၚh la:	șapte file de hârtie
11	ၑ ၎ ၑ ၎	→ la: plo: ←	frunză de vânăță
12		→plaj plo: bə:r plaj←	două vinete
15		la: priət traw la:	→șase frunze de bananier←
16	→ က ၎ ၎ ၎ တေ ←	kə:r bə:r to:	doi porumbei
19	ခ ၎ က ၎	bə:r ka:	→ doi pești ←
20	ပ ၎ ၑ ၎	→ puan pla: ←	patru tășuri

Problema nr. 5

1. număr: l-	V-	singular
		$\left\{ \begin{array}{l} \mathbf{vut-} \text{ oameni} \\ \mathbf{ven-} \text{ în alte cazuri} \end{array} \right\}$	plural
		$\left\{ \begin{array}{l} \mathbf{xan-} \text{} \\ \mathbf{u-} \text{} \end{array} \right\}$	'mulți' dual

(V = vocala din silaba următoare);

2. **pat-** 'mare';

3. **bung-** 'grup', **kon-** 'parte'.

Reguli:

- înaintea unui alt prefix **le-ven-** > **len-**
- înainte de **p** -n > m
- înainte de **k** -n > ng
- între două vocale -p, p- > v
- între două vocale -t, t- > r
- între două vocale -k, k- > x.

Răspunsuri:

(a) **lavatbungmenemen** — grup mare de sate

(b) 1. **laradi** — bărbat

2. **lavatkonuna** — creangă mare

3. **laxantoonan** — multe spirite

4. **levengkatli** — ochi

5. **loxot** — loc

6. **lubungkavus** — grup de bărbați albi

7. **luvaroos** — două lozii mari

(c) 8. **inimă** — leveve

9. **grădini** — leventaamang

10. multe lucruri — laxampanga

11. nepoți — luvuttubuno

12. două părți ale zilei — luxonaleng

13. crengi — lengkonuna

14. crengi mari — lempatkonuna